

1995г

Али ири Семи

УОТАВ

Устав за духовното устройство и
управление на мюсюлманите
в Република България

ГЛАВА I ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Мюсюлманското изповедание в Република България е независима религиозна общност на българските граждани, изповядващи Ислама.

(2) Мюсюлманското изповедание обединява на доброволни начала гражданите, принадлежащи към единната исламска Вяра и обредна система.

(3) Мюсюлманите в Република България се ползват със свободата на Вероизповеданието си наравно с членовете на други религиозни общини, съгласно чл. 13 от Конституцията на Република България.

Чл. 2. (1) Основната цел на мюсюлманското изповедание в Република България е да проповядва исламската религия, да организира религиозно-просветна дейност и извършването на исламските обреди съгласно по-Велята на Свещения Коран, Сунната на Мохаммег (С.А.С.).

(2) Изповядването на мюсюлманската религия, изпълнението на религиозните молитви, обреди и отпразнуването на мюсюлманските празници се извършват при пълното зачитане на гражданските и религиозни права на човека, дефинирани в Международната харта за правата на човека и други международни актове, ратифицирани от България, и Конституцията на Република България.

(3) Изповеданието възпитава своите членове в дух на мюсюлманска солидарност и толерантност към инаковерците.

Чл. 3. (1) Мюсюлманското изповедание е самостоятелна общност, отделена от светската Власть и от държавните институции.

(2) Дейността ѝ се организира и се осъществява на основата на Свещения Коран, Сунната на Хз. Мохаммег (С.А.С), Конституцията, Закона за изповеданията (ЗИ) и законите в Република България.

Чл. 4. (1) Мюсюлманската общност активно участва в обществения живот, използва наравно с другите светски и религиозни общности културните институции и средствата за масова информация.

(2) Мюсюлманското изповедание и неговите институции не вземат участие в дейността на политическите партии под никаква форма и не им оказват финансова помощ. Вярващите и свещенослужителите могат да се включат в политическия живот самостоително наравно с останалите граждани на Република България.

(3) Мюсюлманското изповедание и неговите институции не могат да се използват за политическо и етническо противопоставяне на граждани.

(4) При извършване на религиозни обреди институциите на мюсюлманското изповедание могат да използват и друг език освен български.

Чл. 5. В процеса на религиозната и културната си дейност мю-

сюлманското изповедание в Република България устновява и поддържа контакти и сътрудничи с мюсюлманските общности от други страни, с международни исламски организации, възползва се от безкористните и доброволни финансови вноски, съобразно законите на страната.

Чл. 6. (1) Организационната структура на мюсюлманското изповедание и тяхното ръководство се основават на Шериата, закона и демокрацията.

(2) Водещи при управлението са принципите на истишаре (консенсуса) и демокрацията.

(3) Организационната структура на исламското изповедание включва в себе си Конференцията на мюсюлманите, Висшия исламски съвет (Висш съвет на исламските духовници), Главното мюфтийство, Районните мюфтийства, общински мюсюлмански настоятелства, Мюсюлманските изповеднически общини и Шериатските съдилища.

ГЛАВА II

МЮСЮЛМАНСКИ ИЗПОВЕДНИЧЕСКИ ОБЩИНИ И НАСТОЯТЕЛСТВА

Чл. 7. Мюсюлмански изповеднически общини се изграждат в населени места, в които живеят най-малко 10 мюсюлмански семейства, а там, където броят на тези семейства е по-малко, те могат да се групират с такива от съседните села и да формират обединени изповеднически общини.

Чл. 8. Всяка мюсюлманска изповедническа община е юридическо лице, което качество придобива с акта на приемането от Конференцията на мюсюлманите на този устав и неговото утвърждаване съгласно чл. 6 на ЗИ.

Чл. 9. (1) Мюсюлманските изповеднически общини се ръководят от настоятелства, състоящи се от 5 до 9 члена.

(2) Мюсюлманските настоятелства се избират от общото

събрание на мюсюлманите от съответната изповедническа община за срок от три години с явно гласуване и обикновено мнозинство. Избиратели и избираеми са всички български граждани-мюсюлмани, на вършили 18 години.

(3) Изборът се оповестява от настоятелството най-малко 7 дни преди събраницето и се счита за редовен, ако са присъствали най-малко половината от членовете.

Чл. 10. На първото си заседание мюсюлманското настоятелство избира из своя състав: председател, секретар и касиер. Изборът се извършва с явно гласуване и обикновено мнозинство.

Чл. 11. Преписите от протоколите от събраницето и заседанието на настоятелството се предават на съответния районен мюфтия, който извършва необходимата регистрация.

Чл. 12. Изборът на отделен член или на ново настоятелство се провежда един месец след напускането на лицето или цялото настоятелство. През този период Районният мюфтия назначава трима души, които провеждат събраницето за избора, при необходимост (ако е напуснало повече от половината настоятелство) управляват изповедническата община.

Чл. 13. Настоятелството заседава всеки месец, като при необходимост съвиква извънредни заседания. Заседанията се съвикват и ръководят от председателя, а в негово отствие - от секретаря.

Чл. 14. Настоятелството взема решенията си с явно гласуване и обикновено мнозинство, като отговаря солидарно за всички свои решения.

Чл. 15. Мюсюлманското настоятелство:

1. направлява цялостната дейност на мюсюлманската изповедническа община;

2. назначава и освобождава служителите и избира свещенослужителите при джамиите, определя възнагражденията им, които се утвърждават от Районното мюфтийство;

3. разкрива и осигурява издръжката на курсовете за изучаване на Свещения Коран;

4. стопанисва и управлява Вакъфските и джамийските имоти,

които са собственост на мюсюлманската изповедническа община, като се съобразява с наредбите на Висшия исламски съвет и фонд "Духовенство и Вакъф", както и със законите на страната;

5. организира събиране на средства за поддържане на съществуващите и изграждане на нови джамии;

6. извършва благотворителна дейност, като използва събраниите за целта средства и част от приходите на Вакъфските имоти.

Чл. 16. Длъжностите в настоятелствата могат да бъдат платени. Възнагражденията се гласуват от мюсюлманското настоятелство и се утвърждават от Районното мюфтийство.

Чл. 17. (1) Настоятелството е длъжно да изпълнява точно и навреме този устав и разпорежданията на Районното и на Главното мюфтийство.

(2) Настоятелства, които грубо нарушават законността и разпоредбите на този устав, на Районното и Главното мюфтийство, се наказват, в това число и се разпускат с решението на Шериатския съд.

Чл. 18. Веднъж в годината, на общо събрание на всички мюсюлмани, настоятелството дава отчет за цялостната си дейност.

Чл. 19. Стопанисваната от настоятелствата собственост на мюсюлманските изповеднически общини включва:

1. джамийските сгради и мястото, върху което са построени, благотворителни домове, както и числящите се към тях джамийски постройки и друго имущество;

2. Вакъфските и други движими и недвижими имоти и средства, пожертвувани (дарени) за нуждите на изповедническите общини, джамии и религиозните училища;

3. суми, постъпили от дарения или приходи от Вакъфите и други имоти.

Чл. 20. Имотите на мюсюлманските настоятелства, престанали да съществуват, преминават с всичките си активи и пасиви към друго настоятелство, по разпределение на Главното мюфтийство, съгласувано със

съответното Районно мюфтийство.

Чл. 21. Мюсюлманското настоятелство заделя 10 на сто от приходите си за нуждите на фонд "Духовенство и Вакъфи" и 10 на сто за нуждите на Районното мюфтийство, и 10% във фонд "Мюсюлманско образование". Те се превеждат по сметката им всеки месец до 10 число на следващия месец. Процентите се актуализират всяка бюджетна година по решение на ВИС.

Чл. 22. Финансовата дейност на настоятелствата се организира и осъществява на базата на годишните бюджети, които се съставят и изпълняват въз основа на правилата, установени в глава XIV на този устав.

Чл. 23. Мюсюлманското настоятелство има своя канцелария. Всички изходящи писма се подписват от председателя и секретаря, а входящата и изходящата кореспонденция се вписват в деловоден дневник.

ГЛАВА III

ОБЩИНСКИ МЮСЮЛМАНСКИ НАСТОЯТЕЛСТВА

Чл. 24. (1) Мюсюлманските настоятелства относно техните дела се управляват от Общинското мюсюлманско настоятелство, което обединява отделните настоятелства на територията на общината.

(2) Броят и районите на мюсюлманските изповеднически общини се определят от Районното мюфтийство и се утвърждават от Висшия исламски съвет.

Чл. 25. Общинското мюсюлманско настоятелство е самостоятелно юридическо лице и следва да се регистрира пред съответните общински власти-съгласно ЗИ.

Чл. 26. Орган на управление на общинското мюсюлманско настоятелство е общото събрание на председателите на отделните мюсюлмански настоятелства и имамите на джамиите, включени в неговия състав. Общото събрание избира с явно гласуване общинско настоятелство за срок от три години, което се състои от председател, секретар, касиер и гварда

членове.

Чл. 27. Преписи от протоколите от събранието и от избора на общинското мюсюлманско настоятелство се предават на районния мюфтий, който извършва регистрацията му съгласно Закона за изповеданията.

Чл. 28. (1) Дължностите в общинското мюсюлманско настоятелство могат да бъдат платени. Възнагражденията се гласуват от Общото събрание на настоятелството и се утвърждават от Районното мюфтийство.

(2) Общинското настоятелство при необходимост може да назначава нужните за дейността му специалисти.

Чл. 29. Общинското настоятелство:

(1) За всяка бюджетна година, която трябва да съвпада с републиканската бюджетна година, общинското мюсюлманско настоятелство изготвя съставен проект за приходите и разходите на отделните настоятелства, който се приема от Общото събрание на настоятелството и се одобрява от Районното мюфтийство.

(2) Разкрива и осигурява издръжката на курсовете за изучаване на Свещения Коран.

(3) Организира събиране на средства за поддържане на съществуващите и изграждане на нови джамии.

(4) Извършва благотворителна дейност, като използва събраните за целта средства.

ГЛАВА IV

ДЖАМИИ И ОБРЯДИ

Чл. 30. Мюсюлманските настоятелства могат да имат месджии или джамии според нуждите на населението му. В тях могат да се молят всички мюсюлмани без оглед на жителство, народностна принадлежност или поданство.

Чл. 31. Построяването на нови месджити или джамиии става с решение на местните мюсюлмани, което се утвърждава от Районното мюфтийство.

Чл. 32. Службите в месджитите и джамиите са публични и се провеждат по съответния ред, съгласно Шериата и исламските норми.

Чл. 33. Месджитите, джамиите и молитвените зали, включени в джамийските комплекси, се използват само с религиозно предназначение.

ГЛАВА V

СВЕЩЕНОСЛУЖИТЕЛИ И СЛУЖИТЕЛИ ПРИ ДЖАМИИТЕ

Чл. 34. (1) Джамиите изпълняват своите функции чрез свещенослужители и служители.

(2) Свещенослужителите са: имамите, хатибите, вазирите и мюеззините.

(3) Служителите са: гасали, гробари, сюнетчи, каюмите, тюрбадари и пр. Сюнетчиите трябва да притежават документ за правоспособност, издаден от здравните органи на Република България.

Чл. 35. Всички свещенослужители се избират от мюсюлманските общини по места и се назначават и освобождават от Районния мюфтия.

Чл. 36. Кандидатът за свещенослужител трябва да притежава документ за завършено духовно образование или необходимата подготовка, да е български гражданин, да не е лишен от граждански права, да не е осъден, да не е участвал във "Възродителния процес", да се ползва с почит и уважение сред местното население.

Чл. 37. Всеки кандидат за свещенослужител полага конкурсен изпит пред комисия, съставена със заповед на Районния мюфтия, по ред и програма на Глаеното мюфтийство.

Чл. 38. Изпитната комисия съставя протокол за оценките и ре-

зултата от изпита, препис от който се изпраща на Районното мюфтийство.

Чл. 39. Имами и хатиби се избират от мюсюлманските общини, и се назначават от Районния мюфтия.

Чл. 40. (1) Ваизите се назначават от Районния мюфтия по предложение на едно или две общински настоятелства. Един Ваизин може да обслужва няколко джамийски общини.

(2) Кандидатите за Ваизи трябва да са завършили духовни училища и да притежават проповеднически качества.

Чл. 41. Ако за дадена длъжност не се яви кандидат, Районният мюфтия назначава временно служител, който притежава най-необходимите знания и умения за нейното изпълнение. Това лице се освобождава от длъжността Веднага, щом се яви правоспособен кандидат.

Чл. 42. Главното мюфтийство води специална книга за движението на свещенослужителите. Всяка промяна се регистрира в местната община, ако се изисква от закона.

Чл. 43. Свещенослужителите изпълняват следните задължения:

1. ръководят богослужението, извършват всички религиозни обреди и треби според Шериатта;

2. извършват религиозен брак, за който издават удостоверение;

3. извършват погребални обреди;

4. дават име на новородените деца;

5. завеждат в специална книга религиозните бракове, новородените и починали.

Чл. 44. Ваизите осъществяват проповедническа дейност в джамиите, мечетите и други места, където се събират мюсюлманите.

Чл. 45. Свещенослужителите не могат да откажат извършването на религиозни обреди в техните райони под какъвто и да е предлог. Религиозните обреди и треби се извършват според настоящия устав и Ше-

риата, като се съблюдават законите на страната.

Чл. 46. За всяко отсъствие от населеното място повече от 10 дни свещенослужителят е длъжен да вземе разрешение от председателя на настоятелството, който осигурява лице, което го замества.

Чл. 47. Свещенослужители, които не изпълняват задълженията си и нарушават този устав, се наказват с решение на съответния Шериатски съд.

Чл. 48. Размерът на таксите, които се събират от свещенослужителите за религиозните обреди и треби, се определя от Главното мюфтийство.

ГЛАВА VI

РАЙОННИ МЮФТИЙСТВА И МЮФТИИ

Чл. 49. Страната се разделя на следните районни мюфтийства: Разград, Шумен, Добрич, Кърджали, Пловдив, Смолян, Айтос, Плевен, Гоце Делчев и София. Районните мюфтийства са самостоятелни юридически лица.

Чл. 50. Нови районни мюфтийства и мюфтийски наместничества се създават с решение на ВИС.

Чл. 51. (1) Районните мюфтии се избират за срок от три години от районна конференция и се назначават от Главния мюфтий.

(2) Извънредна районна конференция може да се свика от Главния мюфтий по решение на Висшия исламски съвет или по искане на 2/3 от мюсюлманските настоятелства в съответния район.

Чл. 52. (1) В районната конференция с решаващ глас участват упълномощеният от общото събрание на мюсюлманската изповедническа община представител на състава на настоятелството или имаминът.

(2) В работата могат да участват и гости, но без право на глас.

Чл. 53. (1) Районната конференция е редовна, ако присъстват повече от половината от списъчния състав на избраните делегати. В противен случай конференцията се отлага с десет дни, след което се провежда независимо от броя на присъстващите.

(2) Конференцията взема решение с явно гласуване и обикновено мнозинство. Районен мюфтия и делегати за Конференцията на мюсюлманите в Република България се избират с тайно гласуване. Ако при първото гласуване никой от кандидатите не е събрал 50+1% от гласовете, се провежда втори тур с участието на първите двама, получили най-много гласове.

Чл. 54. Районната конференция:

1. обсъжда работата на мюсюлманските изповеднически общини и очертава насоките на тяхната бъдеща дейност;
2. избира районен исламски съвет (РИС);
3. избира Районен мюфтия;

Чл. 55. Районният исламски съвет се състои от 5 до 7 члена и се избира за срок от 3 години. В него член и председател по право е Районният мюфтия.

Чл. 56. Районният исламски съвет:

1. координира и направлява дейността на мюсюлманските настоятелства в района;
2. организира курсове по изучаване на Свещения Коран, подгответката и квалификацията на имамите;
3. утвърждава бюджетите на настоятелствата и приема бюджета на Районното мюфтийство;
4. утвърждава решенията за строителство на нови джамии, молитвени и благотворителни домове;
5. избира секретар на Районното мюфтийство и директор на районното поделение на фонд "Духовенство и Вакъфи".

Чл. 57. Кандидатите за районни мюфтии трябва да са завършили Висше или полувисше образование. По изключение могат да кандидатстват и лица със завършено средно духовно образование или притежаващи необходимата религиозна подготвка. Те трябва да се ползват с добро име, да не са осъждани и да не са заемали ръководни длъжности в БКП и сателитните и организации, както и да не са били щатни и нещатни служители в Държавна сигурност, да не са участвали във "Възродителния процес".

Чл. 58. Най-късно 30 дни преди районната конференция се извещава, че ще се проведе избор за районен мюфтий, в срок от 15 дни след извещяването на датата на районна конференция кандидатите подават молби до Главно мюфтийство. 15 дни преди датата на районната конференция се прекратява приемането на молби, 10 дни преди датата на районната конференция комисия, определена от ВИС извещава имената на кандидатите отговорящи на изискванията по чл.57.

Чл. 59. Жалби против редовността на избора се подават най-късно в седемдневен срок от провеждането му пред Висшия исламски съвет, който се произнася с окончателно решение най-късно в едномесечен срок от постъпване на жалбата в Главното мюфтийство.

Чл. 60. По решение на Висшия исламски съвет мандатът на Районния мюфтий може да бъде преждевременно прекратен при допускане на грубо нарушение на настоящия устав или закона.

Чл. 61. Районните мюфтии:

1. председателстват заседанията на Районния исламски съвет и на Районния шериатски съд, представляват Районното мюфтийство;

2. организират и ръководят работата на Районното мюфтийство;

3. координират дейността на мюсюлманските настоятелства в поверените им райони;

4. назначават секретар на Районното мюфтийство и районен директор на фонд "Духовенство и Вакъфи" въз основа на решението на РИС, както и други служители на Районното мюфтийство;

5. назначават и уволняват имамите, вазизите и други свеще-

носслужителни при джамиите въз основа избора на мюсюлманските настоятелства;

6. следят за правилното прилагане на религиозните догми, обреди и морални норми;

7. съдействат за духовното и културно издигане на населението на територията на Районното мюфтийство;

8. контролират законосъобразното стопанисване на Вакъфските имоти;

9. сключват трудовите договори със служителите на Районното мюфтийство, както и споразумения за трудовоправното положение с другите длъжностни лица в Районното мюфтийство;

10. утвърждават правилник за Вътрешния рег и организацията на дейността на районното мюфтийство.

Чл. 62. Районните мюфтийства са самостоятелни юридически лица. Те имат свой печат, утвърден от ВИС, свои банкови сметки и право да се разпореждат с тях.

Чл. 63. Районните мюфтийства имат бюджет, който се утвърждава от Висшия исламски съвет.

Чл. 64. Документацията на районните мюфтийства се води от канцелариите, чийто щат е утвърден от Главния мюфтия, по решение на ВИС. Разходите за издръжка на канцеларии и персонала при мюфтийствата се включват в годишния бюджет.

ГЛАВА VII

КОНФЕРЕНЦИЯ НА МЮСЮЛМАНИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Чл. 65. (1) Конференцията е Върховен ръководен орган на мюсюлманите в Република България.

(2) Конференцията е общото събрание на Всички делегати, представляващи исламското изповедание в Република България.

Чл. 66. (1) Конференцията на мюсюлманите се свиква всеки 3 години. Датата и дневният ред на Конференцията се оповестяват от Висшия исламски съвет най-малко три месеца преди нейното свикване.

(2) Извънредна Конференция може да се свика по решение на Висшия исламски съвет или по искане на повече от половината от исламските настоятелства.

Чл. 67. (1) В Конференцията на мюсюлманите с решаващ глас участват представителите на мюсюлманските изповеднически общини, имами, хаджиби, мюфтии, преподаватели от исламските духовни учебни заведения, избрани като делегати на районните конференции, членовете на ВИС, членовете на Висшия шериатски съд и членовете на Централната ревизионна комисия. Редът за избора на делегати и квотата на районните мюфтийства се определят от Висшия исламски съвет.

(2) Конференцията е законна, ако на неяната работа присъстват най-малко 2/3 от списъчния състав на делегатите, избрани по реда на предходната алинея.

(3) Конференцията сама определя и приема правила за своята работа.

Чл. 68. Конференцията на мюсюлманите:

1. начертава насоките на дейността на мюсюлманското изповедание;

2. приема, изменя и допълва устава на мюсюлманското изповедание;

3. избира с тайно гласуване Главен мюфтия, Висши исламски съвет (ВИС);

4. взема решения по всички видове въпроси, свързани с дейността на исламското изповедание. Тези решения са задължителни за всички нейни органи;

5. приема и утвърждава отчет за дейността на Висшия ис-

лямски съвет.

Чл. 69. Конференцията взема решенията си с явно гласуване и обикновено мнозинство. Без право на глас в работата на Конференцията могат да вземат участие и гости.

ГЛАВА VIII

ВИСШ ИСЛЯМСКИ СЪВЕТ

Чл. 70. Висшият исламски съвет е колективен орган за управление на мюсюлманското изповедание.

Чл. 71. (1) Висшият исламски съвет се състои от 21 членове. Главният мюфтия е председател, а районните мюфтии са членове на съвета по право. Останалите членове се избират от средата на изявили се представители на мюсюлманските настоятелства, имами и преподаватели в исламските духовни учебни заведения и други.

(2) При невъзможност да изпълнява задълженията си поради не-компетентност, болест, продължително отсъствие (повече от 3 месеца) ВИС е длъжен в срок от 3 месеца да насрочи районна конференция за избор на районен мюфтия.

Чл. 72. Висшият исламски съвет:

1. съдейства за създаване правна основа и необходими условия за свободното упражняване на религиозните права на мюсюлманите в Република България;

2. организира и ръководи религиозно-просветната дейност на подготовката на свещенослужители и научни работници в областта на исламското богословие;

3. взема решения за образуване и открива процедура за узаконяване на духовни учебни заведения, отговаря за учебно-възпитателната работа в тях, съобразно законите и изискванията за мюсюлманското религиозно образование;

4. избира Висш шериатски съд, Контролно-ревизионна комисия, Главен секретар на Главния мюфтия и директор на фонд "Духовенство и Вакъфи";

5. създава издателски център и осигурява издаването на религиозна литература, календари, Вестник и списание;

6. следи и осигурява правилната дейност на свещенослужителите и на мюсюлманските настоятелства, съобразно изискванията на Шериата и на местните закони;

7. дава указания по текущи Въпроси, свързани с управлението на мюсюлманското изповедание;

8. разрешава с фетви спорните Въпроси, свързани с изпълнението на религиозните обреди и служби;

9. следи за провеждането на дейността на мюсюлманското изповедание и на неговите органи съобразно този устав и местните закони;

10. утвърждава правилащи за стопанисването и управление-то на Вакъфските имоти и на шериатските съдилища;

11. разрешава извършването на замени на Вакъфските имоти и строителство Върху Вакъфски земи и др.;

12. утвърждава бюджетите на Главното мюфтийство, на фонд "Духовенство и Вакъфи", на районните мюфтийства, на исламските духовни учебни заведения и на фонд "Исламско образование";

13. координира помощта, която се оказва от различните международни и местни фондации. За целта може да се учредят специални фондове;

14. при необходимост може да създаде комисии за разработване Въпросите, свързани с исламското образование и култура, с международната дейност и т.н.

Чл. 73. (1) Заседанията на Висшия исламски съвет са редовни, ако присъстват 2/3 от неговите членове, като се приспаднат отсъстващите

по болест или командированите в чужбина.

(2) Решенията се вземат с обикновено мнозинство и явно гласуване. При определени случаи съветът може да реши да използва друг начин на гласуване.

Чл. 74. (1) Висшият исламски съвет се събира най-малко на голям месец Веднъж.

(2) Висшият исламски съвет се събира на заседания от Главния мюфтия или по искане на 1/3 от неговите членове.

Чл. 75. (1) ВИС на съвместно заседание с Висшия шериатски съд може да вземе решение за освобождаване на някои от своите членове, районни мюфтии и председатели на настоятелства, които са извършили тежки престъпления от общ характер, нарушили нормите на исламската етика или участвали в дейности, целящи разединяването на мюсюлманското изповедание.

(2) На освободените места на районни мюфтии и председатели на настоятелства ВИС назначава временно изпълняващи длъжности и в срок от 3 месеца организира съвикването съответно на извънредна районна конференция или общо събрание за избиране на титуляр.

(3) Когато общият брой на освободените и напуснали членове на ВИС или на РИС надхвърля 25 на сто от техния състав, в срок от 3 месеца се съвиква извънредна конференция.

Чл. 76. Текущата работа между заседанията на Висшия исламски съвет се организира и ръководи от Изпълнително бюро, в състава на кое то влизат Главният мюфтия, Главният секретар и три-пет члена, избрани от ВИС из неговия състав.

Глава IX

ГЛАВЕН МЮФТИЯ

Чл. 77. Главният мюфтия е духовен представител на мюсюлманското изповедание в Република България и ръководител на Главното мюф-

тийство със седалище гр. София.

Чл. 78. Главният мюфтия се избира от Конференция на мюсюлманите в Република България за срок от три години. Изборът се извършва с тайно гласуване. За избран се счита кандидатът, за когото са погадени най-много гласове.

Чл. 79. (1) За Главен мюфтия могат да кандидатстват мюсюлмани, завършили Висше духовно образование, и по изключение и с по-ниска образователна степен, но с необходимата религиозна подготовка, лица с високи нравствени качества, които не са били осъждани и щатни или нещатни служители в Държавна сигурност, не са заемали длъжности в структурите на БКП и на съветските и организации, не са участвали във "Възродителния процес".

(2) Кандидатстването и издигането на кандидатурите за Главен мюфтия приключва най-късно до 15 дни преди Конференцията.

Чл. 80. Главният мюфтия:

1. организира и ръководи дейността на Главното мюфтийство и координира работата на районните мюфтийства;

2. издава фетви и указания по религиозните въпроси;

3. следи за правилното прилагане на религиозните догми, обреди и молитви, за целесъобразното използване на култовите сгради и за поведението на свещенослужителите в страната;

4. грижи се за духовното и нравственото развитие на мюсюлманите в страната, като поощрява благотворителността, гарантството, фондациите с подобна цел, грижи за инвалидите, болните и осърбеници;

5. съблюдава за изпълнението на шериатските закони при всички прояви на мюсюлманите в страната;

6. представлява мюсюманското изповедание пред властите в Република България и пред трети лица;

7. назначава въз основа на избора на районните конференции районни мюфтии. При нужда може да назначи временно изпълняващи длъж-

ността районни мюфтии и да съвика извънредна районна конференция за нов избор;

8. съдейства на районните мюфтийства при работата им с населението, за неговото културно и духовно издигане в границите на мюсюлманските настоятелства;

9. подпомага откриването и обучението на даровити младежи, желаещи да се посветят на цзповеданието като свещенослужители или преподаватели, както и издаването или осигуряването на необходимата религиозна литература;

10. съдейства за откриване на духовни училища и институти и на курсове за изучаване на Свещения Коран;

11. утвърждава учебните планове и правилниците за устройството и дейността на исламските учебни заведения;

12. назначава директори на средните исламски духовни училища, съгласувано с органите на Министерството на науката, образование и технологиите, и ректора на Исламския институт въз основа избора на Общото събрание на института;

13. утвърждава правилник за Вътрешния рег и организация на Главното мюфтийство, назначава необходимите за него служители;

14. въз основа решението на ВИС назначава главния редактор на изданията на Главното мюфтийство, директора на издателския център и инспектор, отговарящ за духовните училища;

15. сключва трудовите договори със служителите в Главното мюфтийство, както и споразумения за трудовоправното положение с другите длъжностни лица в Главното мюфтийство;

16. подбира и назначава своите съветници;

17. утвърждава правилник за Вътрешния рег и организацията на дейността на Главното мюфтийство.

Чл. 81. В случаите, когато Главният мюфтия не е в състояние да изпълнява задълженията си поради некомпетентност, болест, продължи-

телно (повече от 3 месеца) отсъствие, напускане или смърт, ВИС определя от своя състав Временно изпълняващ длъжността Главен мюфтия и се задължава до три месеца да организира Извънредна Национална Конференцията на мюсюлманите за избор на Главен мюфтия.

ГЛАВА X

ГЛАВНО МЮФТИЙСТВО

Чл. 82. (1) Главното мюфтийство включва Главния мюфтия, канцеларията, деловодството, финансовата и други административно-помощни служби и библиотеката.

(2) Щатното разписание на Главното мюфтийство се утвърждава от Висшия исламски съвет по предложение на Главния мюфтия.

Чл. 83. Главният секретар се назначава от Главния мюфтия въз основа на решението на Висшия исламски съвет. Той трябва да е завършил Висше образование и да притежава квалификация и опит по административно-управленческите дела.

Чл. 84. Главният секретар:

1. помага на Главния мюфтия в ръководенето на административната и финансова дейност, при поддържане връзките на Главното мюфтийство с държавните учреждения и районните мюфтийства;
2. организира и ръководи работата на канцеларията, финансовата и административните служби на Главното мюфтийство;
3. пази печата и подписва всички писма и решенията на ВИС;
4. отговаря за кореспонденцията и документацията на Главното мюфтийство;
5. подготвя и организира заседанията на ВИС;

6. следи за своевременното отговаряне на жалбите на мюсюлманите, изпратени до Главното мюфтийство.

Чл. 85. Всяка година до края на месец февруари Главното мюфтийство въз основа на бюджета на районните мюфтийства съставя общ бюджет и го представя на ВИС за утвърждаване.

ГЛАВА XI ШЕРИАТСКИ СЪДИЛИЩА

Чл. 86. (1) Шериатските съдилища са специални органи, които следят за спазване разпоредбите на Свещения Коран, Сунната на Мохаммед (С.А.С.) и фетвите, издадени от Висшия исламски съвет и Главния мюфтия, както и правилното прилагане на настоящия устав.

(2) Шериатските съдилища разглеждат и дисциплинарни преписки за провинение на свещенослужителите и служителите в системата на мюсюлманското изповедание.

Чл. 87. (1) При всяко районно мюфтийство се учредява Шериатски съд от трима души.

(2) Членовете на Районния шериатски съд се избират на районната конференция на мюсюлманите и се назначават от Главния мюфтия. Районният мюфтия е член и председател на съда по право.

Чл. 88. Районният съд разглежда дела срещу свещенослужителите в изповедническите общини за провинения от религиозен характер и налага следните наказания: мъррене, намаляване на заплатата за 3, 6 и 12 месеца, уволнение.

Чл. 89. Решенията на съда могат да се обжалват пред Висшия шериатски съд в тримесечен срок от получаване на решението.

Чл. 90. При Главното мюфтийство има Висш шериатски съд, който се избира от Висшия духовен съвет за срок от три години и се състои от пет души: председател и четири членове, неосъждани и ползваващи се

с уважение и добро име. Съдът разглежда дела за провинения от религиозен характер.

Чл. 91. (1) Висшият шериатски съд разглежда дела срещу районните мюфтии, служителите от Главното и районните мюфтийствия. Той налага следните наказания: мъмрене, намаляване на заплатата за един, два, три и повече месеца, преместване на друга работа,уволнение.

(2) Висшият шериатски съд изработва правилник за своята дейност и за дейността на районните шериатски съдилища, който се утвърждава от ВИС.

Чл. 92. При разглеждане на делата и вземане на решенията съдилищата се ръководят от постановленията на Шериата и не могат да противоречат на разпоредбите на законите на страната.

Чл. 93. Спорещите страни внасят такса пред Висшия шериатски съд. Внесените такси от страната, която е определена като виновна, остават в бюджета на Главното мюфтийство, откъдето се изплаща възнаграждение на Шериатския съд.

Чл. 94. Деловодството на Висшия шериатски съд се води от персонала на канцеларията на Главното мюфтийство.

ГЛАВА XII

КОНТРОЛНО-РЕВИЗИОННА КОМИСИЯ

Чл. 95. Контролно-ревизионната комисия и нейният председател се избират от Висшия исламски съвет с явно гласуване за срок от три години. Тя се състои от председател и трима членове, специалисти по финансово-стопански въпроси, лица, неосъждани и ползвавщи се с авторитет сред мюсюлманите.

Чл. 96. Контролно-ревизионната комисия (КРК):

1. следи за изпълнение на решенията на ВИС;
2. проверява правилното отразяване в счетоводните и други

документи на Всички приходи и разходи;

3. проверява периодично финансово и материалното състояние, отчетността на Всички звена;

4. проверява материалните ценности, които притежава изповеданието;

5. следи за законността и правилното прилагане на различните правилници, наредби и други, касаещи финансово-стопанската дейност на мюсюлманското изповедание.

ГЛАВА XIII ВАКЪФИ

Чл. 97. Вакъфи са Всички недвижими имоти, собственост на мюсюлманското изповедание. Те се управляват от мюсюлманското настоятелство, в чийто район се намира местонахождението им.

Чл. 98. Спорове относно управлението на Вакъфите се решават от фонд "Духовенство и Вакъфи" и Висшия исламски съвет.

Чл. 99. Продажба, гарение или ипотека на Вакъфски имоти не се допуска. Настоятелствата на мюсюлманските изповеднически общини могат да извършват замени след разрешение на Висшия исламски съвет.

Чл. 100. Настоятелствата на мюсюлманските изповеднически общини стопанисват и управляват поверените им Вакъфски имоти. Те могат да ги отдават под наем, да ги застрояват и облагородяват след одобрение от фонд "Духовенство и Вакъфи".

Чл. 101. Всички завещания, гарения и други благотворителни дейности се оповестяват пред населението и се включват в специалния бюллетин на Главното мюфтийство.

Чл. 102. (1) Фонд "Духовенство и Вакъфи" е юридическо лице по смисъла на Търговския закон, чиято основна цел е организиране на стопанисването на Вакъфските имоти и финансово-стопанската дейност на мю-

сюлманското изповедание в Република България.

(2) Фондът се управлява от изпълнителен директор, който се избира от Висшия исламски съвет и се отчита пред него.

(3) Дейността на фонда се организира и осъществява въз основа на специален правилник, утвърден от ВИС.

Чл. 103. Средствата за фонд "Духовенство и Вакъфи" се набират от:

1. отчисления от бюджетите на мюсюлманските изповеднически общини в размер до 10 на сто, който се коригира ежегодно от Висшия исламски съвет;
2. дарения, завещания и други благотворителни дейности;
3. приходи от фондации и благотворителни организации;
4. стопанска и издателска дейност.

Чл. 104. Средствата от фонд "Духовенство и Вакъфи" се изразходват за:

1. подпомагане бюджета на Главното мюфтийство;
2. финансиране на Висши и средни мюсюлмански училища;
3. обучение на студенти и ученици в наши и чуждестранни Висши учебни заведения;
4. организиране на религиозни, културни и други мероприятия;
5. ремонтиране и поддръжане на джамии и молитвени домове, които са исторически културни паметници;
6. създаване и разширяване на издателски център.

Чл. 105. Фонд "Духовенство и Вакъфи" може да учредява или да участва в търговски гружества, фондации и банки, да инвестира в страната и чужбина, да открива представителства и да участва в гружества с местни и чуждестранни физически и юридически лица в страната и в чужбина.

ГЛАВА XIV

ФИНАНСИРАНЕ И БЮДЖЕТ

Чл. 106. Бюджетът на Главното мюфтийство, районните мюфтийства, мюсюлманските изповеднически общини и на исламските учебни заведения се съставят по правила, утвърдени от Висшия исламски съвет.

Чл. 107. За всяка бюджетна година, която трябва да съвпада с републиканската бюджетна година, настоятелството изготвя проект за приходите и разходите, който се одобрява от общо събрание на всички мюсюлмани и е неделима част от бюджета на Общинското мюсюлманско настоятелство.

Чл. 108. Районното мюфтийство, съгласувано с фонд "Духовенство и Вакъфи", утвърждава годишните бюджети на общинските мюсюлмански настоятелства. Най-късно до 30 януари то информира ВИС за утвърдените бюджети.

Чл. 109. По предложение на съответния Районен мюфтия ВИС може да извършва промени в бюджетите, както и да прехвърля суми от едно перо в друго.

Чл. 110. Бюджетният излишък от предходната година с решение на ВИС се внася във фонд "Мюсюлманско образование".

Чл. 111. Средствата за фонд "Исламско образование" се набират и изразходват въз основа на специален правилник, който се утвърждава от ВИС.

Чл. 112. Всички приходо-разходни операции по изпълнение на бюджета се извършват от секретаря в съответствие с нормативни актове.

Чл. 113. Всички приходи трябва да се отразяват в счетоводния баланс. Вземанията трябва да се събират навреме и се внасят в съответната банка или спестовна каса. В касата на настоятелството не могат да се държат повече от 10 000 лева.

Чл. 114. Не могат да се извършват разходи без подписите на председателя и секретаря на мюсюлманското настоятелство. Извършените

разходи трябва да бъдат отчитани с разходо-оправдателни документи, редовно оформени, подписани и подпечатани.

Чл. 115. Всяко тримесечие касиерът изготвя отчет за състоянието на касата на настоятелството и на банковата му сметка. Преписи от този отчет се изпращат на Районния мюфтий.

Чл. 116. Годишните отчети по изпълнението на бюджетите се представят на контролния орган при Главното мюфтийство, който упражнява контрол за спазването на законността, като този контрол не изключва контрола на държавните финансови органи.

Чл. 117. За всяка бюджетна година общинското мюсюлманско настоятелство изготвя съставен проект за приходите и разходите на отделните настоятелства, който се приема от Общото събрание на настоятелството и се одобрява от Районното мюфтийство.

Чл. 118. Районните мюфтийства представляват всяка година проект за бюджети и отчети за изпълнението им пред Главното мюфтийство, което подготвя своден бюджет на мюсюлманското изповедание.

Чл. 119. Средства на Главното мюфтийство се набират от:

1. отчислението от бюджетите на мюсюлманските изповеднически общини и фонд "Духовенство и Вакъфи";
2. дарения и вноски от фондации и благотворителни дружества;
3. държавния бюджет;
4. стопанска дейност.

Чл. 120. Всички действия по изпълнение на бюджетите се извършват в съответствие със Закона за счетоводството и други действащи нормативни актове.

ГЛАВА XV

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 121. (1) До три месеца след приетието на този устав от Конференцията на мюсюлманите в Република България и утвърждаването му, съгласно ЗИ, се провеждат районни конференции, на които се избират районни мюсюлмански съвети и районни мюфтии.

(2) Новоизбраните районни мюфтии се включват във Висшия исламски съвет като равноправни членове.

Чл. 122. До пълното допълване на Висшия исламски съвет функциите му се осъществяват от Главния мюфтия и членовете на ВИС, избрани на Конференцията на мюсюлманите в Република България.

Чл. 123. Този устав е приет на 6.III.1995 г. от Националната Конференция на Мюсюлманите в Република България и влиза в сила след утвърждаването му от Министерския съвет като отменя Устава от 19.09.1992 год.